

OBRAZLOŽENJE
Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uređenju prometa

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uređenju prometa je članak 5. stavak 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13- Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22 i 114/22; u dalnjem tekstu: Zakon) te članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21-pročišćeni tekst i 16/22) kojim je propisano da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba. Odredba članka 5. stavka 1. Zakona propisuje da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama predmetnog Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju ceste s prednošću prolaska, dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet, sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora, ograničenja brzine kretanja vozila, promet pješaka, vozača bicikla, vozača osobnih prijevoznih sredstva, vozača mopeda, turističkog vlaka i zaprežnih kola, jahača, te gonjenje i vođenje stoke, parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja, zone smirenog prometa, blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila, postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima, pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i vozača bicikla u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl., uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila, površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, terenska vožnja (cross), vožnja izvan kolnika (off road), sportske, enduro i promidžbene vožnje, uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama, te uvjete ulaza, prometovanja i izlaza vozila iz zone prometa u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnoj zoni. Člankom 5. stavkom 2. Zakona, propisano je da kada se uređuju uvjeti za ulaz, prometovanje i izlaz vozila u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnoj zoni potrebna je suglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Predloženim izmjenama i dopunama Odluka o uređenju prometa (Službeni glasnik Grada Zagreba 21/14, 9/15, 20/18, 15/20 i 15/23-pročišćeni tekst; u dalnjem tekstu: Odluka), ista se usklađuje s odredbama Zakona i propisima koji se odnose na prometovanje bicikla.

Odluka, člankom 3. stavkom 1. točkama od 1 - 13. propisuje što se podrazumijeva pod uređenjem prometa, sukladno članku 5. Zakona. Budući da su se odredbe članka 5. Zakona izmijenile, s istima se sada izričajno usklađuju odredbe članka. 3. stavka 1. točke 5., točke 10. te se dodaje točka 14. tj. propisuje se da se pod uređenjem prometa podrazumijeva određivanje uvjeta ulaza, prometovanja i izlaza vozila iz zone prometa u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnoj zoni.

U odnosu na odredbe kojima se uređuje promet biciklima, iste se usklađuju sa Zakonom i Pravilnikom o biciklističkoj infrastrukturi (Narodne novine 28/16).

Nadalje, izmjene i dopune visine rubnjaka na pješačkim i biciklističkim prijelazima bilo je potrebno propisati distinkciju između pješačkog dijela prijelaza i prijelaza vozača bicikla preko ceste. Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (Narodne novine 78/13) se pješački prijelaz od kolnika mora odvojiti rubnjakom minimalno 3cm ili taktilnim površinama čepaste strukture radi sigurnijeg kretanja slijepih i slabovidnih osoba. Prijelaz biciklističke staze preko kolnika prema Pravilniku o biciklističkoj infrastrukturi ne smije biti odvojen rubnjakom višim od maksimalno 3 cm. Gradonačelnik Grada Zagreba je osnovao radnu skupinu pod nazivom Zagreb Cycle Unit (ZGCU) radi unaprjeđenja i razvoja biciklizma i biciklističke infrastrukture, a jedan od zaključaka je, da se radi lakšeg kretanja vozača bicikla, prijelazi preko kolnika izvode bez poprečnog rubnjaka, odnosno spuštanjem prijelaza biciklističke staze na niveletu kolnika. Isto tako predlaže se, da se u svezi prometovanja bicikla, propiše da se prilikom izgradnje ili rekonstrukcije cesta, prilaz

biciklističke staze pješačko-biciklističkom prijelazu treba projektirati i izvoditi odvojeno od pješačkog dijela staze ugradnjom rubnjaka u visini 3 cm. Sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti kada se uz javnu pješačku površinu gradi biciklistička staza ili parkiralište, potrebno je izvesti razgraničenje od javne pješačke površine denivelacijom od najmanje 3 cm, zelenom površinom, tipskim elementom ili sl.

Nadalje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju ovlast poduzeti određene radnje usmjerene na sankcioniranje kategorija vozila iz članka 5. stavka 1. točke 8. Zakona te su ovim prijedlogom visine novčanih kazni za propisane prekršaje povećane u okviru raspona određenog člankom 33. stavcima 4., 5. i 6. Prekršajnog zakona (Narodne novine 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18 i 114/22).

Nastavno u članku 28. predložene odluke novčane kazne u kunama preračunavaju se u eure sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje ove odluke osigurana su sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Članakom 1. se u članku 3. stavku 1. točka 5. i točka 10. usklađuju sa Zakonom, te se dodaje točka 14. koja glasi: "14. uvjete ulaza, prometovanja i izlaza vozila iz zone prometa u zaštićenoj kulturno-povjesnoj cjelini i kontaktnoj zoni."

Članakom 2. se članak 11. Odluke mijenja na način da se promet biciklima odvija sukladno propisima kojima s uređuje sigurnost prometa na cestama i biciklistička infrastruktura.

Članak 3. propisuje da se članak 12. Odluke mijenja i istim se sada propisuje distinkcija između pješačkog dijela prijelaza i prijelaza vozača bicikla preko ceste, te se nastavno propisuje da prilikom izgradnje ili rekonstrukcije cesta, prilaz biciklističke staze pješačko-biciklističkom prijelazu treba projektirati i izvoditi odvojeno od pješačkog dijela staze ugradnjom rubnjaka u visini 3 cm. Nadalje, u skladu s Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti propisuje se da kada se uz javnu pješačku površinu gradi biciklistička staza ili parkiralište, potrebno je izvesti razgraničenje od javne pješačke površine denivelacijom od najmanje 3 cm, zelenom površinom, tipskim elementom ili sl.

Članak 4. propisuju se prekršajnopravne sankcije za pravne osobe vlasnike odnosno korisnike vozila i odgovornu osobu u pravnoj osobi, vlasnike odnosno korisnike vozila fizičke osobe obrtnike i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost kao i vozače počinitelje prekršaja iz članka 15. stavka 2., članka 17. stavaka 1. i 2. i članka 18. stavaka 1. i 3.

Članak 5. propisuju se prekršajnopravne sankcije za pravne osobe i odgovornu osobu u pravnoj osobi, fizičke osobe obrtnike i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost kao i fizičke osobe počinitelje prekršaja iz članka 9. stavka 2., članka 14. stavka 2., članka 23. stavka 2. i članka 24. stavka 1.

Članak 6. propisuje dan stupanja na snagu ove odluke, sukladno članku 119. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23), kojem je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.